

troer vel, at den bør bortfalde, men at det iøvrigt bør overlades til den dømmende Autoritet — thi saaledes kan man vel gjerne kalde Tiendecommissionen — at bedømme, hvorvidt i de enkelte Tilfælde den ene eller den anden Lov skal komme til Anvendelse, enten den tidligere, som bestemte et Tillæg af en Tiendedeel, eller den senere, som nu ophæver dette. Jeg troer, at der kan være Tilfælde, hvor denne Domstol maatte ville kunne komme til det Resultat, at denne Tiendedeel ikke skal tillægges, medens der derimod kunne være Tilfælde, — og det vil vel være de fleste — hvor den vil være at tillægges, nemlig hvor Begjering er indkommen, og Tiendecommissionen har begyndt sin Virksomhed, førend Loven udkom. Det forekommer mig da, at den ene Part, ved at begjere Tiendecommission, har paataget sig en Forpligtelse til at faae Sagen afgjort efter den bestaaende Lovgivning, og den anden Part faaer en Berettigelse derved, at han i den Anledning er indstævnet for Tiendecommissionens Domstol. Naar Kjendelsen er affagt og endnu staaer under Appel, er det ganske vist, at saaledes som den ærede Forslagsstiller har stillet sit Forslag, vil det ikke kunne komme til Anvendelse derpaa; thi det hedder bestemt i hans Forslag, at Kjendelsen skal være indanket. Den ærede Forslagsstiller meente, at dette ikke vilde gjøre Noget til Sagen, og at Ændringsforslaget derfor ligesaagodt vilde komme til Anvendelse, naar det stod i den ene Parts Magt at indanke Kjendelsen, saalænge fatalia appellacionis ikke vare udløbne; men det forekommer mig ganske klart, at saaledes som Ændringsforslaget foreligger, kan det ikke komme til Anvendelse paa de Kjendelser, som vel ere affagte, men endnu ikke appellerede. Man kunde vistnok tænke sig de Tilfælde, hvor denne Lov ikke kunde komme til Anvendelse, uagtet Under-Tiendecommissionen havde affagt sin Kjendelse. Jeg tænker mig nærmest det Tilfælde, at den overordnede Tiendecommission annullerer en tidligere ved en underordnet Commission affagt Kjendelse, paa Grund af væsentlige Formalitetsfejl; da mener jeg nemlig, at hele Retsbehandlingen er udslettet, og det er da overladt til Parterne, om de ville begynde Sagen forfra igjen, i hvilket Tilfælde da den nye

Lov maatte komme til Anvendelse. Men jeg troer for Diebliffet ikke at burde gaae videre ind paa de vistnok meget vanskelige Spørgsmaal, som vistnok maae afgjøres efter Analogien af hvad der er vedtaget i den lange Retspraxis ved de bestaaende Domstole.

Man skal vogte sig for, troer jeg, at ville bedømme Trættekjerhed enten efter Parternes mere eller mindre Tilbotelighed til at indgaae Forlig, men isærdeleshed efter, om de have indanket en Sag for en Ubetydelighed; thi selv den Mand, som indanker en Sag for 2 Potter Byg, behøver ikke derfor at være trættekjer. Det kan være muligt, at han ved Opfordringer, Ansproelser og paa mange andre Maader er bleven bragt til at gaae til det Alleryderste, han efter sin Overbeviisning troer at kunne gaae til; men, naar man desuagtet ikke har villet tage hans Paastand tilfølge, vil jeg dog paa ingen Maade indrømme, at han er trættekjer, fordi han appellerer en saadan Sag. — Biskop ere Tiendecommissionerne i deres Afgjørelse af deres Sager ikke bundne til de strenge Retsformer, men det er dog aldeles sædvanligt, at Retsformerne saavidt muligt følges og iagttages, ja, det er ikke uden Exempel, at der finder en fuldstændig Procedure Sted ved Tiendecommissionerne. Biskop ere Tiendecommissionernes Kjendelser tildeels et Skjøn, men dette er bygget paa bestemte Data; Ansættelsen af Tiendens Størrelse i Tal i Forhold til Productionen var forskjellig baade ved den tidligere Lovgivning, og den vil ogsaa blive det ved denne Bestemmelse, dersom den bliver til Lov, skjøndt den egentlig skal gaae nærmest ud paa at bedømme, hvor stor Productionen har været i et givet Tilfælde; men den egentlige Afgjørelse maa dog nærmest betragtes som reen retslig. Det forekommer saaledes Udvalget, at det ikke vilde være heldigt eller rigtigt, dersom man gik ind paa det foreliggende Ændringsforslag.

Thalbitzer: Er det mig tilladt at sige et Par Ord; det er et Spørgsmaal til den ærede Ordfører.

Formanden: Forudsat at den ærede Ordfører vil besvare det; det veed jeg ikke.

Thalbitzer: Jeg vilde blot spørge, om jeg forstod rigtigt, hvad han yttrede, om det